

Duurzaamheid en hergebruik bouw- en sloopafval

Search B.V. voert in binnen- en buitenland projecten uit op het gebied van duurzaam bouwen. Het ingenieursbureau opereert onder andere volgens de cradle-to-cradle filosofie. Om anderen te inspireren, heeft het ingenieursbureau haar kantoren zoveel mogelijk volgens deze inzichten neergezet en qua energievoorziening zijn deze panden helemaal zelfvoorzienend. Hoe ze bij Search aankijken tegen hergebruik van bouw- en sloopafval tekende de redactie op uit de mond van Michel Baars, bedrijfsdirecteur van Search Ingenieursbureau te Heeswijk.

"Vooral praktisch," valt Baars met de deur in huis. "Door veel aan de weg te timmeren, proberen wij onze kennis ook zoveel mogelijk met anderen te delen. Onze aanpak mag je best prikkelend noemen. Een bewuste keuze om mensen niet alleen in beweging te krijgen, maar ook te motiveren anderen te enthousiasmeren. Samen zoeken naar nieuwe wegen, geënt op voortschrijdend inzicht met als ultiem doel het sluiten van kringlopen."

De vraag hoe zich dat vertaalt naar hergebruik van bouw- en sloopafval laat Baars vooralsnog onbeantwoord. Ook dat blijkt een bewuste stap te zijn. "Bouw- en sloopafval, de term zegt het eigenlijk al, illustreert een begin- en een eindfase van een bouwwerk. Natuurlijk is het mij duidelijk dat BRBS Recycling vooral inzoomt op de eindfase en het hergebruik van sloopmaterialen. Maar vanuit een duurzaamheidsperspectief is het zaak bij het ontwerpen van gebouwen al rekening te houden met een toekomstige herbestemming. Flexibiliteit is daarin het sleutelwoord. Je moet zonder nodeloos kostbare ingrepen elementen aan een gebouw kunnen toevoegen en wegnemen. Demontabelheid is dan ook troef," stelt Baars.

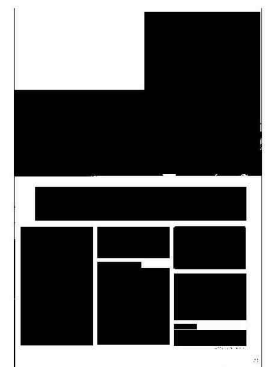
Modulair en prefab

Nadrukkelijk vestigt Search dan ook de aandacht op toekomstig hergebruik bij de begeleiding van nieuwbouwprojecten. Bij voorkeur met gebruikmaking van zoveel mogelijk hernieuwbare dan wel secundaire grondstoffen. Baars: "Tegen dat licht gezien, hechten wij eraan gebouwen zodanig te ontwerpen dat toegepaste materialen niet alleen gemakkelijk zijn te identificeren maar ook vrij te maken.

Modulair bouwen dus. Overigens heeft dat niet alleen uit oogpunt van duurzaamheid en flexibiliteit onze voorkeur. Nederland is zo langzamerhand volgebouwd en steeds vaker vinden bouwactiviteiten plaats op zogenaamde inbrei-locaties. Ruimte voor opslag van bouwmaterialen is daar dikwijls ver te zoeken. Zelfs de aanvoer van bouwmaterialen en materieel stelt ons al voor grote uitdagingen. Prefab zal nog wel eens het sleutelwoord van de toekomst kunnen zijn. Bovendien opent dat de weg om veel efficiënter met bouwstromen om te gaan."

Er is meer

Baars waarschuwt de bouw voor een te enge blik wat duurzaamheid betreft. "We zijn maar al te snel geneigd om ons uitsluitend te focussen op materiaalgebruik. Een rol van betekenis spelen ook het binnenklimaat en de energieprestatie van gebouwen. Ook daarmee bewijzen we het milieu een dienst. Het is het totaalplaatje dat voor draagvlak moet zorgen en uiteindelijk tot een positieve business case moet leiden. Aan failliet gaan is niets duurzaam," aldus Baars.

Secundaire grondstoffen

Grondstoffen zijn eindig. Dat bewustzijn is een wezenlijk aspect van duurzaamheidsdenken en daagt uit zoveel mogelijk materiaalkringlopen te sluiten. Baars: "Voor optimaal hergebruik van de van sloop afkomende materialen is duurzaam slopen een vereiste. Opdrachtgevers zijn hier in de praktijk echter nog vaak sceptisch over. Met name het vooroordeel dat het op locatie scheiden van materialen in zoveel mogelijk mono-stromen het slopen onnodig duur maakt, is hieraan debet. Maar inmiddels blijkt bij aanbestedingen dat duurzaam slopen helemaal niet duurder hoeft te zijn dan conventioneel slopen. Met name sloopaannemers die ook recyclen blijken de voordelen op de juiste waarde in te kunnen schatten. Zij staan daarin niet alleen. Een afvalverwerker detacheert inmiddels op grote projecten afvalcoaches, die medewerkers bijstaan in het scheiden van keramiek, glas en betonpuin om zo het cradle-to-cradle concept een 'schwung' te geven. Ook in deze fase is het zaak vooral praktisch te blijven. Natuurlijk heeft het sluiten van kringlopen de voorkeur, maar iedere tussenstap op de weg naar dat ultieme doel is een positieve bijdrage."

Over de streep

Een juiste beeldvorming is derhalve cruciaal. Duurzaam inkopen blijkt een positieve spin-off te hebben wat betreft het hergebruik van secundaire bouwgrondstoffen. "Een andere impuls kan volgens mij uitgaan van de door ProRail in de markt gezette CO₂-prestatieladder. Aan de hand van de CO₂-footprint kun je niet alleen afnemers sturen in hun uiteindelijke keuze voor primaire, dan wel secundaire bouwgrondstoffen.

Op dat gebied valt er voor de leden van BRBS Recycling wellicht nog veel te winnen om afnemers over de streep te trekken," merkt Baars tot besluit nog op. ■

Michel Baars is de bedrijfsdirecteur van Search Ingenieursbureau. Search is een onafhankelijk ingenieurs- en adviesbureau, laboratorium en opleidingsinstituut met de focus op milieu, bouw, veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. www.searchbv.nl